

**รายงานการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้ของคุณ
เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรม
โรงเรียนบ้านกุดกะเสียน**

**นวัตกรรม: การพัฒนาทักษะการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning
ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ โดยใช้แบบฝึกทักษะ
เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่น**

นางนวลศรี สายวงษ์

ตำแหน่งครู วิทยฐานะชำนาญการพิเศษ

โรงเรียนบ้านกุดกะเสียน

อำเภอเขื่องใน จังหวัดอุบลราชธานี

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1

คำนำ

รายงานผลการพัฒนานวัตกรรมการจัดการเรียนรู้ฉบับนี้ จัดทำขึ้นเพื่อเป็นเอกสารแสดงร่องรอยและผลการจัดกิจกรรมการเรียนรู้จากการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้เพื่อยกระดับคุณภาพการจัดการเรียนรู้ในกลุ่มสาระการเรียนรู้สังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 เรื่องการพัฒนาทักษะการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ โดยใช้แบบฝึกทักษะ เรื่อง วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น ซึ่งเป็นแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นกระบวนการคิดวิเคราะห์ กิจกรรมการเรียนรู้แนวเชิงรุก (Active Learning) เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้มีทักษะการคิดวิเคราะห์ และสามารถสร้างองค์ความรู้ได้ด้วยตนเอง

การจัดทำรายงานฉบับนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อเป็นหลักฐานแสดงการพัฒนานวัตกรรมของครูที่มีเป้าหมายในการยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนของนักเรียน และส่งเสริมคุณภาพสถานศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรม โดยมีการดำเนินงานอย่างเป็นระบบ ตั้งแต่การวิเคราะห์ปัญหา การออกแบบนวัตกรรม การนำไปใช้จริงในห้องเรียน ตลอดจนการประเมินผลและปรับปรุงพัฒนา เพื่อให้เกิดผลลัพธ์ทางการเรียนรู้อย่างยั่งยืน

ขอขอบพระคุณผู้บริหาร คณะครู นักเรียน ตลอดจนผู้มีส่วนเกี่ยวข้องทุกฝ่าย ที่ให้ความร่วมมือ สนับสนุน และส่งเสริมการดำเนินงานในครั้งนี้จนสำเร็จลุล่วงด้วยดี

นางนวลศรี สายวงษ์

ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ

สารบัญ

เรื่อง	หน้า
ผู้จัดทำนวัตกรรม	๑
ชื่อนวัตกรรม	๑
ระยะเวลาในการ	๑
แนวทางคิดค้นนวัตกรรม	๑
ประเภทนวัตกรรม	๑
หลักการและเหตุผล	๑
วัตถุประสงค์ของนวัตกรรม	๒
กลุ่มเป้าหมาย	๒
เป้าหมาย	๒
หลักการ แนวคิด ทฤษฎีที่ใช้ในการพัฒนานวัตกรรม	๒
การออกแบบกระบวนการเรียนรู้	๗
โครงสร้างและองค์ประกอบของนวัตกรรม	๘
ผลที่เกิดขึ้นกับผู้เรียน	๙
บทเรียนที่ได้รับ	๙
เงื่อนไขความสำเร็จ	๙
ภาคผนวก	๑๑

**รายงานการพัฒนาวัตกรรมการเรียนรู้ของครู
เพื่อยกระดับผลสัมฤทธิ์ทางการศึกษานำร่องพื้นที่นวัตกรรม
โรงเรียนบ้านกุดกะเสียน**

.....

๑. ผู้จัดทำนวัตกรรม นางนวลศรี สายวงษ์ ตำแหน่งครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ

๒. ชื่อนวัตกรรม การพัฒนาทักษะการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning ชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕

โดยใช้แบบฝึกทักษะ เรื่อง วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น

๓. ระยะเวลาในการดำเนินการ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘

๔. แนวทางการคิดค้นนวัตกรรม

แนวทางที่ ๒ การออกแบบและพัฒนานวัตกรรมชิ้นใหม่

๕. ประเภทนวัตกรรม

นวัตกรรมการเรียนการสอน

๖. หลักการและเหตุผล ความเป็นมา

การจัดการเรียนรู้ในวิชาสังคมศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม ระดับชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 มีเป้าหมายในการพัฒนาผู้เรียนให้เข้าใจและตระหนักถึงคุณค่าของ วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น ซึ่งเป็นรากฐานสำคัญของสังคมไทย อย่างไรก็ตาม ปัญหาที่พบในกระบวนการเรียนรู้คือ นักเรียนส่วนใหญ่มักเรียนรู้ผ่านวิธีการท่องจำ และขาดโอกาสในการลงมือปฏิบัติจริง ทำให้ไม่สามารถเชื่อมโยงเนื้อหาเกี่ยวกับชีวิตประจำวันได้ นอกจากนี้ แบบฝึกหัดที่ใช้กันโดยทั่วไปมักเป็นแบบฝึกที่เน้นการตอบคำถามเชิงเนื้อหา มากกว่าการพัฒนาทักษะ ทำให้ผู้เรียนขาดกระบวนการคิดวิเคราะห์ สังเคราะห์ และสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง เพื่อแก้ไขปัญหาดังกล่าว

นวัตกรรมการเรียนรู้ Active Learning ผ่านแบบฝึกทักษะวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น จึงถูกพัฒนาขึ้น โดยมุ่งเน้นการออกแบบ แบบฝึกทักษะที่เน้นการปฏิบัติจริง เช่น แบบฝึกสำรวจชุมชน, แบบฝึกสัมภาษณ์ปราชญ์ท้องถิ่น, แบบฝึกวิเคราะห์คุณค่าของวัฒนธรรม และแบบฝึกสื่อสารและนำเสนอข้อมูล โดยนวัตกรรมนี้ใช้หลักการของ Active Learning ที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการเรียนรู้ ผ่านการสังเกต ทดลอง ลงพื้นที่ และแลกเปลี่ยนความคิดเห็นกับผู้อื่น ซึ่งช่วยให้เกิดความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง และสามารถนำความรู้ไปใช้ได้จริง นอกจากนี้ ยังช่วยพัฒนาทักษะที่จำเป็นในศตวรรษที่ 21 ได้แก่ ทักษะการคิดวิเคราะห์ ทักษะการแก้ปัญหา การทำงานเป็นทีม และการสื่อสาร อีกทั้งยังช่วยปลูกฝังจิตสำนึกในการอนุรักษ์และสืบสานภูมิปัญญาท้องถิ่นให้คงอยู่ต่อไป

๗. วัตถุประสงค์

๑. เพื่อให้นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในเรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่นได้
๒. เพื่อให้นักเรียนสามารถจำแนกประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่นได้
๓. เพื่อให้นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา

๘. กลุ่มเป้าหมาย นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ ๕ ภาคเรียนที่ ๑ ปีการศึกษา ๒๕๖๘ จำนวน ๒๐ คน

๙. กลุ่มเป้าหมาย

๙.๑ เป้าหมายเชิงปริมาณ

- ๙.๑.๑ นักเรียนมีความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการคิดวิเคราะห์ ร้อยละ ๗๐
- ๙.๑.๒ นักเรียนมีทักษะการจำแนกประเภทภูมิปัญญาท้องถิ่น ร้อยละ ๗๐
- ๙.๑.๓ นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ในรายวิชาสังคมศึกษา ร้อยละ ๘๐

๙.๒ เป้าหมายเชิงคุณภาพ

- ๙.๒.๑ นักเรียนมีความรู้ความเข้าใจในกระบวนการคิดวิเคราะห์ ระดับดีขึ้นไป
- ๙.๒.๒ นักเรียนมีทักษะการจำแนกประเภทภูมิปัญญาท้องถิ่น ระดับดี
- ๙.๒.๓ นักเรียนมีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้เรื่องในรายวิชาสังคมศึกษา ระดับดีมาก

๑๐. หลักการ แนวคิด ทฤษฎี

๑๐.๑ แนวคิดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning)

ทฤษฎีที่สนับสนุนการจัดการเรียนรู้เชิงรุก ประกอบด้วยหลายทฤษฎี ซึ่งมีแนวคิดมาจาก ปรัชญาการศึกษาพัฒนาการนิยม (Progressivism) ปรัชญานี้เกิดขึ้นเพื่อต่อต้านแนวคิดดั้งเดิม ที่การศึกษาเน้นแต่เนื้อหา สอนให้ท่องจำเพียงอย่างเดียว ทำให้ผู้เรียนพัฒนาด้านสติปัญญาอย่างเดียว ไม่มีความคิดสร้างสรรค์ ไม่มีความกล้าและความมั่นใจในตนเอง ประกอบกับมีความก้าวหน้าในด้านวิทยาศาสตร์และเทคโนโลยีทำให้เกิดแนวความคิดปรัชญาการศึกษาพัฒนาการนิยมขึ้น ปรัชญานี้เน้นกระบวนการ โดยเฉพาะกระบวนการแก้ปัญหาทางวิทยาศาสตร์ เมื่อนำมาใช้กับการศึกษา แนวทางของการศึกษาจึงต้องพยายามปรับปรุงให้สอดคล้องกับกาลเวลา และภาวะแวดล้อมอยู่เสมอ การศึกษาจะไม่สอนให้คนยึดมั่นในความจริง ความรู้ และค่านิยมที่คงที่หรือสิ่งที่กำหนดไว้ตายตัว ต้องหาทางปรับปรุงการศึกษาอยู่เสมอ เพื่อนำไปสู่การค้นพบความรู้ใหม่ ซึ่งในการพัฒนาแบบฝึกทักษะการอ่านการเขียนในครั้งนี้ ประกอบด้วย

๑. ทฤษฎีการเรียนรู้ (Learning theory) คือ แนวความคิดของนักจิตวิทยาที่พยายามจะอธิบายเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของมนุษย์ และการเปลี่ยนแปลงนั้นเป็นผลของการฝึกฝนซ้ำซาก และเป็นไปในลักษณะถาวร ซึ่งไม่สามารถมองเห็นและสังเกตได้โดยตรง โดยที่นักจิตวิทยาแต่ละคนก็มีความเชื่อเกี่ยวกับการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมของมนุษย์ในลักษณะที่ต่างกันไป จึงเกิดมีทฤษฎีการเรียนรู้ที่สำคัญหลายๆ ทฤษฎี ซึ่งทฤษฎีการเรียนรู้เป็นการกล่าวถึงกฎและหลักการ สามารถอธิบายเงื่อนไขว่าการเรียนรู้จะเกิดขึ้นหรือไม่ (ทิมพินธ์ เดชะคุปต์ และพ

เยาว์ ยินดีสุข, 2548 : 125) 2. ทฤษฎีการเรียนรู้แบบให้ความร่วมมือ (Cooperative and collaborative learning) กล่าวถึง

๒. ทฤษฎีการเรียนรู้แบบร่วมมือ คือ การเรียนรู้เป็นกลุ่มย่อย โดยมีสมาชิกกลุ่มที่มีความสามารถแตกต่างกันประมาณ 3-6 คน ช่วยกันเรียนเพื่อให้บรรลุหมายของกลุ่ม โดยองค์ประกอบของการเรียนรู้ตามแนวการเรียนรู้แบบร่วมมือ คือ การพึ่งพากันในทางบวก การปฏิสัมพันธ์เกื้อหนุนกัน การกำหนดภาระหน้าที่และความรับผิดชอบของสมาชิกแต่ละคน การใช้ทักษะระหว่างบุคคล (ชัยวัฒน์ สุทธิรัตน์ 2552: 46)

๓. ทฤษฎี Social constructivism ของ Vygotsky ที่เน้นการสร้างความรู้ในบริบทการเรียนรู้ทางสังคม โดยเปิดโอกาสให้ครูหรือผู้เรียนที่อาวุโสกว่าแสดงบทบาทในการเรียนรู้ของผู้เรียน โดยเชื่อว่าวัฒนธรรมจะเป็นเครื่องมือทางปัญญาที่จำเป็นสำหรับการสร้างความรู้ ปฏิสัมพันธ์ทางสังคม มีบทบาทสำคัญในการพัฒนาด้านพุทธิปัญญา รวมทั้งแนวคิดเกี่ยวกับศักยภาพในการพัฒนาด้านพุทธิปัญญาที่อาจมีข้อจำกัดเกี่ยวกับช่วงของการพัฒนาที่เรียกว่า Zone of Proximal Development ถ้าผู้เรียนอยู่ระดับต่ำกว่า Zone of Proximal Development จำเป็นที่จะต้องได้รับการช่วยเหลือในการเรียนรู้ ที่เรียกว่า Scaffolding และ Vygotsky เชื่อว่าผู้เรียนสร้างความรู้โดยผ่านทางปฏิสัมพันธ์ทางสังคมกับผู้อื่น ได้แก่ เด็กกับผู้ใหญ่ พ่อแม่ ครูและเพื่อนในขณะที่ได้เกิดอยู่ในบริบทของสังคมและวัฒนธรรม (อมรินทร์ อัมพลพงษ์, 2559: 89)

ความหมายของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) การจัดการเรียนรู้เชิงรุก เป็นการจัดการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนมีความรู้ความสามารถ มีสมรรถนะที่สำคัญและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพลเมืองที่ดีของชาติและโลกนั้น ต้องมีแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะสำคัญของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 และเน้นการจัดการกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning เพื่อผู้เรียนเกิดทักษะที่สำคัญซึ่งจะนำไปสู่เป้าหมายการศึกษา โดย นักการศึกษาของประเทศไทยใช้คำภาษาไทย คำว่าการเรียนรู้เชิงรุกแทน Active Learning ซึ่งมีนิยามความหมาย ดังต่อไปนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2564 : 20) ได้กำหนดความหมายของ การจัดการเรียนรู้แบบเชิงรุก (Active Learning) หมายถึง เป็นการที่เน้นให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กับการเรียนรู้กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิดขั้นสูง ด้วยการวิเคราะห์ สังเคราะห์และประเมินค่า ใช้ทักษะพื้นฐานในด้านการอ่าน การเขียน รวมทั้งการฟัง การตั้งคำถามและอภิปรายร่วมกันบูรณาการในการเรียนรู้ ผู้เรียนลงมือปฏิบัติจริง โดยต้องคำนึงถึงความรู้ ความต้องการของผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งนี้ผู้เรียนจะถูกเปลี่ยนบทบาทจากผู้รับความรู้ไปสู่ในการสร้างองค์ความรู้ด้วยตนเอง

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562 : 4) ได้กำหนดความหมายของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) คือ การเรียนที่เน้นให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กัน กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิดขั้นสูง ด้วยการวิเคราะห์ สังเคราะห์และประเมินค่า ไม่เพียงแต่เป็นผู้ฟัง ผู้เรียนต้องอ่าน เขียน ตั้งคำถาม และถาม

อภิปรายร่วมกัน ผู้เรียนลงมือปฏิบัติจริง โดยต้องคำนึงถึงความรู้เดิมและความต้องการของผู้เรียนเป็นสำคัญ ทั้งนี้ ผู้เรียนจะถูกเปลี่ยนบทบาทจากผู้รับความรู้ไปสู่การมีส่วนร่วมในการสร้างความรู้

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2562 : 4) เสนอแนวคิดของ Active Learning คือกระบวนการที่เปิดโอกาสให้ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการดำเนินการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพื่อสร้างความเข้าใจลึกซึ้งซึ่งด้วยการเชื่อมโยงผู้เรียนกับเนื้อหาในองค์ความรู้ที่เป็นข้อเท็จจริง แนวคิดและทักษะผ่านการจัดกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง

จากที่กล่าวมาในข้างต้น สามารถสรุปได้ว่า การเรียนรู้เชิงรุกเป็นการจัดการเรียนรู้ที่เน้นให้ผู้เรียนมีสมรรถนะที่สำคัญและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของการเป็นพลเมืองที่ดีของชาติ แนวการจัดการเรียนรู้ที่เน้นทักษะสำคัญของผู้เรียนในศตวรรษที่ 21 และเน้นการจัดกิจกรรมการเรียนรู้เชิงรุก คือ การเรียนที่เน้นให้ผู้เรียนมีปฏิสัมพันธ์กัน กระตุ้นให้ผู้เรียนเกิดกระบวนการคิดขั้นสูง ด้วยการวิเคราะห์ สังเคราะห์และประเมินค่า เพื่อสร้างความเข้าใจลึกซึ้งซึ่งด้วยการเชื่อมโยงผู้เรียนกับเนื้อหาในองค์ความรู้ที่เป็นข้อเท็จจริง แนวคิดและทักษะผ่านการจัดกิจกรรมที่ให้ผู้เรียนได้ลงมือปฏิบัติจริง

ความสำคัญของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2564 : 21) ได้สรุปความสำคัญของการจัดการเรียนรู้เชิงรุกไว้ ดังนี้

๑. การเรียนรู้เชิงรุก ช่วยส่งเสริมให้มีอิสระทางด้านความคิด และการกระทำของผู้เรียน การมีวิจาร์ณญาณ และการคิดสร้างสรรค์ ผู้เรียนจะมีโอกาสมีส่วนร่วมในการปฏิบัติจริง และมีการใช้วิจาร์ณญาณ ในการคิดและตัดสินใจในการปฏิบัติกิจกรรม มุ่งสร้างให้ผู้เรียนเป็นผู้ ก่กับทิศทางการเรียนรู้ ค้นหาวิธีการเรียนรู้ของตนเองสู่การเป็นผู้รู้คิด รู้ตัดสินใจด้วยตนเอง ดังนั้น Active Learning จึงเป็นแนวทางการจัดการเรียนรู้ที่มุ่งให้ผู้เรียนสามารถพัฒนาความคิดขั้นสูง ในการมีวิจาร์ณญาณ การวิเคราะห์ การคิดแก้ปัญหา การประเมินตัดสินใจ และการสร้างสรรค์

๒. การเรียนรู้เชิงรุก จะช่วยส่งเสริมให้เกิดความร่วมมือกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งความร่วมมือในการปฏิบัติงานกลุ่ม จะนำไปสู่ความสำเร็จในภาพรวม

๓. การเรียนรู้เชิงรุก ทำให้ผู้เรียนทุ่มเทในการเรียน จูงใจในการเรียน และทำให้ผู้เรียนแสดงออกถึงความรู้ความสามารถ เมื่อผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมอย่างกระตือรือร้น ในสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวย ผ่านการใช้กิจกรรมที่ครูจัดเตรียมไว้ให้อย่างหลากหลาย ผู้เรียนเลือกเรียนรู้กิจกรรมต่าง ๆ ตามความสนใจและความถนัดของตนเอง เกิดความรับผิดชอบ และทุ่มเทเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ

๔. การเรียนรู้เชิงรุก ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่ก่อให้เกิดการพัฒนาเชิงบวกทั้งผู้เรียน และครูเป็นการปรับการเรียนเปลี่ยนการสอน ผู้เรียนจะมีโอกาสได้เลือกใช้ความถนัด ความสนใจ ความสามารถที่เป็นความแตกต่างระหว่างบุคคล (Individual Different) สอดคล้องกับแนวคิดพหุปัญญา เพื่อแสดงออกถึงตัวตนและ

ศักยภาพของตัวเอง ส่วนครูผู้สอนต้องมีความตระหนัก แนวทางการนิเทศเพื่อพัฒนาและส่งเสริมการจัดการเรียนรู้เชิงรุก (Active Learning) ตามนโยบาย ลดเวลาเรียน เพิ่มเวลารู้ที่จะปรับเปลี่ยนบทบาท แสวงหาวิธีการกิจกรรมที่หลากหลาย เพื่อช่วยเสริมสร้างศักยภาพของผู้เรียนแต่ละคน สิ่งเหล่านี้จะทำให้ครูเกิดทักษะในการสอน มีความเชี่ยวชาญในบทบาทหน้าที่ ที่รับผิดชอบ เป็นการพัฒนาตน พัฒนางานและพัฒนาผู้เรียนไปพร้อมกัน

๕. กระบวนการเรียนรู้เชิงรุก ช่วยสามารถรักษาผลการเรียนรู้ให้อยู่คงทนและยั่งยืน เพราะกระบวนการเรียนรู้ Active Learning สอดคล้องกับการทำงานของสมองที่เกี่ยวกับความจำโดยสามารถเก็บและจำสิ่งที่ผู้เรียนเรียนรู้อย่างมีส่วนร่วม มีปฏิสัมพันธ์กับเพื่อน ผู้สอน สิ่งแวดล้อมการเรียนรู้ได้ผ่านการปฏิบัติจริงสามารถเก็บในระบบความจำระยะยาว (Long Term Memory)

จากที่กล่าวมาในข้างต้นสรุปได้ว่า ความสำคัญของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก คือ ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่ก่อให้เกิดการพัฒนาเชิงบวกทั้งผู้เรียน และครู เป็นการปรับการเรียนเปลี่ยนการสอน ผู้เรียนจะมีโอกาสได้เลือกใช้ความถนัด ความสนใจ ความสามารถที่เป็นความแตกต่างระหว่างบุคคลช่วยสามารถรักษาผลการเรียนรู้ให้อยู่คงทนและยั่งยืน เพราะกระบวนการเรียนรู้ Active Learning สอดคล้องกับการทำงานของสมองที่เกี่ยวกับความจำโดยสามารถเก็บและจำสิ่งที่ผู้เรียนเรียนรู้อย่างมีส่วนร่วม ผู้เรียนได้มีส่วนร่วมในการปฏิบัติกิจกรรมอย่างกระตือรือร้น ในสภาพแวดล้อมที่เอื้ออำนวย ผ่านการใช้กิจกรรมที่ครูจัดเตรียมไว้ให้อย่างหลากหลาย ผู้เรียนเลือกเรียนรู้กิจกรรมต่าง ๆ ตามความสนใจและความถนัดของตนเอง เกิดความรับผิดชอบและทุ่มเทเพื่อมุ่งสู่ความสำเร็จ

ลักษณะของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก

นักการศึกษาได้อธิบายถึงลักษณะของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning ไว้ดังนี้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน (2562 : 22) ลักษณะของการจัดการเรียนรู้เชิงรุก มีดังนี้

๑. เป็นการพัฒนาศักยภาพการคิด การแก้ปัญหาและการนำความรู้ไปประยุกต์ใช้
๒. ผู้เรียนมีส่วนร่วมในการจัดระบบการเรียนรู้ และสร้างองค์ความรู้โดยมีปฏิสัมพันธ์ร่วมกัน
๓. เปิดโอกาสให้ผู้เรียน มีส่วนร่วมในกระบวนการจัดการเรียนรู้สูงสุด
๔. เป็นกิจกรรมให้ผู้เรียนบูรณาการข้อมูล สู่ทักษะการคิดวิเคราะห์และประเมินค่า
๕. ผู้เรียน ได้เรียนรู้ความมีวินัย ในการทำงานกลุ่มร่วมกับคนอื่น
๖. ความรู้เกิดจากประสบการณ์ และการสรุปของผู้เรียน
๗. ผู้สอนเป็นผู้อำนวยความสะดวกในการจัดการเรียนรู้ เพื่อให้ผู้เรียนเป็นผู้ปฏิบัติด้วยตนเอง

สำนักวิชาการและมาตรฐานการศึกษา (2560 : 22) สรุปว่า การจัดการเรียนรู้เชิงรุก Active Learning นั้นสามารถจัดกิจกรรมการเรียนรู้ที่ให้ผู้เรียนอย่างหลากหลาย เช่น กระบวนการกลุ่มการจัดการเรียนรู้โดยใช้โครงงาน การเรียนรู้ผ่านเทคโนโลยี โดยเน้นผู้เรียนเป็นสำคัญ ฝึกให้ผู้เรียนเรียนรู้ด้วยตนเอง ผู้เรียนทำเองจนสำเร็จตามเป้าหมาย มีการพัฒนาความคิดให้แก่ผู้เรียน ผู้สอนจะเป็นผู้กระตุ้นชักชวนระดมความคิด โดยคำนึงถึงหลักการสำคัญ ดังนี้

๑. สิ่งที่กำหนดให้ผู้เรียนท ำต้องเกี่ยวข้องกับผู้เรียนโดยตรง
๒. กิจกรรมสะท้อนให้เห็นว่าผู้เรียนได้เรียนรู้อะไรบ้าง
๓. มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ระหว่างครูผู้สอนและผู้เรียน
๔. ผู้เรียนสามารถเปรียบเทียบงานกับชีวิตจริง
๕. ผู้เรียนสามารถสร้างสถานการณ์ตามที่คุณสอนกำหนด
๖. ผู้เรียนสามารถนำไปใช้ในชีวิตรจริง

๑๐.๒ แนวคิดชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC)

กระบวนการชุมชนทางวิชาชีพ จะช่วยยกระดับความรู้ความเข้าใจของครูแต่ละคน ทั้งมิติความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่จะสอนและความรู้ความเข้าใจต่อการสอน เช่น หลักสูตร จิตวิทยาการสอนการออกแบบกิจกรรม การวัดและประเมินผล เป็นต้น

๑. PLC ช่วยยกระดับทักษะของครูแต่ละคน เช่น ทักษะการออกแบบการ เรียนรู้ ทักษะการสื่อสาร ทักษะ ICT ทักษะการวัดและประเมินผล ตลอดจนทักษะทางวิทยาศาสตร์ เช่น ทักษะการจัดการความขัดแย้ง ทักษะการจัดการอารมณ์ ทักษะการอยู่ร่วมกัน

๒. PLC ช่วยให้ครูแต่ละคนค้นพบความหมายของชีวิต ความหมายของการเป็นครูรู้สึกถึงคุณค่าของงานครู เห็นเป้าหมายที่ส ำคัญร่วมกันเป็นบุคคลและองค์กรการเรียนรู้ งานเป็นทีม มีความเป็นซักัลยณมิตร (ปณัส ยารัตนพันธ์ 2560 : 79)

กิจกรรมของชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ

๑. Dialogue หรือ กระบวนการสนทริยสนทนาเพื่อเรียนรู้กันและกันด้วยการคุยกัน เน้นการฟังอย่างรู้เท่าทันจิตใจของตนเอง เพื่อจัดการตัดสินที่เกิดขึ้นขณะฟัง การฟังนั้นก็เต็มไปด้วยความกรุณาต่อกัน ทุกคนจะมีโอกาสรับเนื้อความได้อย่างครบถ้วนทั้งมิติและเนื้อหา ตัวอย่างหัวข้อคำถามเพื่อ Dialogue เช่น ห้าปีที่แล้วเราเห็นองค์กรเราเป็นอย่างไร อีกห้าปีข้างหน้าเราอยากเห็นองค์กรเราเป็นอย่างไร อะไรที่หล่อหลอมให้เรากลายเป็นคนแบบนี้ เราจะอยู่ตรงไหนของจักรวาล ซึ่งเราเกี่ยวข้องกับสิ่งต่าง ๆ รอบตัวอย่างไร เป็นต้น

๒. Lesson Study เป็นกระบวนการร่วมกันพัฒนากิจกรรมการสร้างการเรียนรู้ของกลุ่มครูตัวอย่างหัวข้อคำถามเพื่อ Lesson Study เช่น ทำอย่างไรที่จะให้โรงเรียนพัฒนาปัญญาภายในให้กับผู้เรียน กิจกรรมฝึกฝนการเรียนรู้ตัวมีอะไรบ้าง ท ำอย่างไรบ้างกับเด็กแต่ละวัย การฝึกให้เด็กได้ใคร่ครวญควรมีกิจกรรมใดบ้าง การฝึกฝน Dialogue มีกระบวนการอย่างไร เป็นต้น

๓. Share & Learn แลกเปลี่ยนเรียนรู้จากประสบการณ์ ความสำเร็จหรือ ความล้มเหลวจากหน้างานของกันและกัน เน้นการอภิปรายร่วมกันอย่างสร้างสรรค์โดยมีเจตจำนงที่ดี ต่อการทำให้งานพัฒนาขึ้น อาจจะเป็นคู่ทำเป็นกลุ่มย่อย และเป็นกลุ่มใหญ่ ตัวอย่างหัวข้อคำถาม เพื่อ Share & Learn เช่น อะไรคือปัญหาหรือสิ่งที่เรา

ต้องการพัฒนา ทำอะไรบ้าง ทำอย่างไร ผลเป็นอย่างไร อะไรที่ยืนยันว่าเราได้พบผลเช่นนั้น เราสามารถทำอะไรได้บ้าง

๔. AAR (After Action Review) เป็นการร่วมกันอภิปราย สรุปในแต่ละแง่มุมหลังจากเสร็จสิ้นกิจกรรม เพื่อให้เกิดการใคร่ครวญ หรือการทบทวนต่อเรื่องนั้นๆ ตัวอย่างหัวข้อคำถามเพื่อ AAR เช่น เห็นอะไร รู้สึกหรือคิดอย่างไร อะไรที่เราได้เรียนรู้ เป็นต้น

๕. การสร้าง PLC ยังครอบคลุมถึงเด็กและผู้ปกครองอันเป็นองค์ประกอบสำคัญทั้งในแง่ของเป้าหมาย กระบวนการและกิจกรรม หมายถึง PLC จะสร้างมวลพลังแห่งการเรียนรู้ให้เกิดขึ้นกับคนที่แวดล้อมอยู่ให้พัฒนาขึ้น

จากที่กล่าวมาในข้างต้นสรุปได้ว่า ชุมชนการเรียนรู้ทางวิชาชีพ (PLC) คือ กระบวนการยกระดับความรู้ ความเข้าใจของครูแต่ละคน ทั้งมีดีความรู้ความเข้าใจในเนื้อหาที่จะสอนและความรู้ความเข้าใจต่อการสอน กระบวนการร่วมกันพัฒนากิจกรรมการสร้างการเรียนรู้ของกลุ่มครูที่เน้นการอภิปรายร่วมกันอย่างสร้างสรรค์โดยมีเจตจำนงที่ดี ต่อการทำให้งานพัฒนาขึ้น

๑๑. การออกแบบกระบวนการเรียนรู้

ข้าพเจ้าได้วิเคราะห์หลักสูตรสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม ซึ่งหลักสูตรมีความสำคัญต่อการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ เพราะหลักสูตรเป็นกรอบและแนวทางในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ โดยมีเป้าหมายให้ผู้เรียนได้เกิดการเรียนรู้และสามารถนำความรู้ที่ได้ไปต่อยอด การเรียนรู้ในระดับที่สูงขึ้น รวมถึงสามารถนำไปประยุกต์ใช้ในการดำเนินชีวิตประจำวันได้ ดังนี้

๑. การวิเคราะห์มาตรฐานการเรียนรู้และสาระการเรียนรู้ ในกลุ่มสาระการเรียนรู้กลุ่มสาระสังคมศึกษา ศาสนาและวัฒนธรรม จัดทำหน่วยการเรียนรู้ ตามหลักสูตรสถานศึกษา ในกรอบหลักสูตรแกนกลางการศึกษาขั้นพื้นฐาน ๒๕๕๑ (ฉบับปรับปรุง ๒๕๖๐)

๒. จัดทำแผนการจัดจัดการเรียนรู้ ที่มีองค์ประกอบสำคัญครบถ้วน โดยออกแบบการเรียนรู้ที่หลากหลาย เน้นนักเรียนเป็นสำคัญและสอดคล้องกับธรรมชาติการเรียนรู้ของนักเรียน นำแผนการจัดการเรียนรู้ไปใช้โดยมีการบันทึกผลการเรียนรู้ทุกแผน เพื่อนำผลไปใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการพัฒนานักเรียน

๒.๑ ครูกำหนดจุดประสงค์การเรียนรู้ คือ การเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น การเข้าใจภูมิปัญญาท้องถิ่น และการอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่น

๒.๒ นักเรียนทำแบบฝึกทักษะ เรื่อง วัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น จากนั้นนำความรู้ที่ได้จากการฟังคุณครูและทำแบบฝึกหัด มาสรุปองค์ความรู้เป็น Mind mapping

๒.๓ การใช้นวัตกรรมผ่านแบบฝึกวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นทำให้นักเรียนตระหนักรู้ถึงวัฒนธรรมและภูมิปัญญาในท้องถิ่น สามารถจำแนกประเภทวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่นได้ อีกทั้งการทำ Mind Mapping สรุปองค์ความรู้ที่ได้จากการเรียนรู้จะทำให้นักเรียนสามารถเข้าใจเนื้อหาแบบองค์รวมได้มากขึ้น

๓. จัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามแผนการจัดกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้แบบฝึกพัฒนาธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น ทำให้นักเรียนมีส่วนร่วมในกิจกรรมและให้ความร่วมมือในการจัดกิจกรรม นักเรียนได้ลงมือปฏิบัติกิจกรรมด้วยตนเอง โดยครูเป็นผู้ให้คำแนะนำ ทำให้นักเรียนมีความสุขสนุกสนาน มีความกระตือรือร้นในการเรียนรู้

๔. การวัดและประเมินผลการเรียนรู้ มีการวัดและประเมินผลการเรียนรู้ด้วยวิธีการที่หลากหลาย โดยประเมินผลตามสภาพจริงด้วยวิธีการที่เหมาะสมกับนักเรียน ได้แก่ การประเมินทักษะการคิดวิเคราะห์การสังเกตพฤติกรรม การสนทนา การสัมภาษณ์ วิเคราะห์ข้อมูลจากผลงานนักเรียน และประเมินความพึงพอใจของนักเรียนต่อการใช้แบบสอบถามภูมิปัญญาท้องถิ่น

๕. ประเมินผลการพัฒนาทักษะการเรียนรู้เชิงรุกของผู้เรียน โดยใช้แบบทดสอบเกี่ยวกับวัฒนธรรมภูมิปัญญาในท้องถิ่น จำนวน ๒๐ ข้อ ประเมินผลทักษะการจำแนกวัฒนธรรมและภูมิปัญญาท้องถิ่น จำนวน ๑๐ ข้อ และประเมินผลเจตคติโดยใช้แบบวัดเจตคติ จำนวน ๑๐ ข้อ

๑๒. โครงสร้างและองค์ประกอบของนวัตกรรม

ที่	เรื่อง/รายการ	เวลา
๑	๑.๑ แบบฝึกทักษะเรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่น จำนวน 3 ชุด ๑.๑.๑ ความหมายของภูมิปัญญาท้องถิ่น ๑.๒.๒ ประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่น ๑.๓.๓ การอนุรักษ์และเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่น	
๒	แผนการจัดการเรียนรู้เพื่อพัฒนาทักษะการเรียนรู้ภูมิปัญญาท้องถิ่น	๓ ชั่วโมง
๓	แบบทดสอบเรื่องภูมิปัญญาท้องถิ่น ชนิดปรนัยเลือกตอบ	๒๐ ข้อ
๔	แบบประเมินทักษะการจำแนกภูมิปัญญาท้องถิ่น	๕ ข้อ
๕	วัดเจตคติต่อการเรียนรู้	๑๐ ข้อ

๑๓. ผลที่เกิดขึ้นกับนักเรียน

ผลการพัฒนาที่เกิดขึ้นกับผู้เรียนตามจุดประสงค์ที่กำหนดไว้ ดังนี้

๑๓.๑ ผลการพัฒนาเชิงปริมาณ

๑) ผู้เรียนจากทั้งหมด ๒๐ คน มีจำนวน ๑๖ คน ที่มีความรู้ ความเข้าใจในกระบวนการคิดวิเคราะห์ อยู่ในระดับดี สังเกตได้จาก คะแนนแบบทดสอบ คิดเป็นร้อยละ ๘๐ ซึ่งสูงกว่าเป้าหมายที่กำหนดคือร้อยละ ๗๐

๒) ผู้เรียนจากทั้งหมด ๒๐ คน มีจำนวน ๑๘ คน ที่มีทักษะการจำแนกภูมิปัญญาท้องถิ่น อยู่ในระดับดี สังเกตได้จากแบบประเมินชิ้นงาน คิดเป็นร้อยละ ๙๐ ซึ่งสูงกว่าเป้าหมายที่กำหนดคือร้อยละ ๗๐

๓) ผู้เรียนจากทั้งหมด ๒๐ คน มีจำนวน ๑๗ คน ที่มีเจตคติอยู่ในระดับมาก สังเกตได้จากนักเรียนมีความสนใจใฝ่เรียนรู้ มีความสนุกสนาน มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีในการทำงาน มีความสุขในการเรียนรู้ คิดเป็นร้อยละ ๘๕ ซึ่งสูงกว่าเป้าหมายที่กำหนดคือ ร้อยละ ๘๐

๑๓.๒ ผลการพัฒนาเชิงคุณภาพ

๑) ผู้เรียนมีความรู้ความเข้าใจ อยู่ในระดับดี สังเกตได้จากการทำแบบทดสอบ Pre-test และ Post-test

๒) ผู้เรียนมีทักษะการจำแนกประเภทภูมิปัญญาท้องถิ่น ระดับดี

๓) ผู้เรียน ที่มีเจตคติอยู่ในระดับมาก สังเกตได้จาก นักเรียนมีความสนใจใฝ่เรียนรู้ มีความสนุกสนาน มีปฏิสัมพันธ์ที่ดีในการทำงาน มีความสุขในการเรียนรู้

๑๓.๓ สมรรถนะที่เกิดขึ้นจากการพัฒนานวัตกรรม

๑) การจัดการตนเอง

๒) การคิดขั้นสูง

๓) การทำงานเป็นทีม

๑๔. บทเรียนที่ได้รับ

การทำแบบฝึกทักษะภูมิปัญญาท้องถิ่น ทำให้นักเรียนเข้าใจความหมาย ทักษะการจำแนกภูมิปัญญาท้องถิ่น และมีเจตคติที่ดีต่อรายวิชาสังคมศึกษา

๑๕. เงื่อนไขความสำเร็จ

จากการพัฒนานวัตกรรมในครั้งนี้ เนื่องจากปัจจัยสำคัญ ดังนี้

๑. นักเรียนมีความมุ่งมั่นตั้งใจ มีความอดทน ฝึกฝน ให้ความร่วมมือในการเรียนรู้และสนใจเรียนรู้จากสื่อ นวัตกรรมที่หลากหลาย

๒. ครูผู้สอนมีความรู้ความเข้าใจในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และใช้เทคนิคการจัดการชั้นเรียนเชิงบวก และการเสริมแรง ทำให้การจัดการเรียนรู้มีประสิทธิภาพ

๓. ผู้บริหาร มีภาวะผู้นำทางวิชาการ ให้ความสำคัญในการพัฒนานวัตกรรมของครู มีการติดตามนิเทศ และให้คำแนะนำในการจัดทำแผนการจัดการเรียนรู้และนวัตกรรมการเรียนรู้
๔. ผู้ปกครองนักเรียนและผู้มีส่วนเกี่ยวข้องให้ความร่วมมือในการดำเนินการอย่างต่อเนื่อง
๕. ผู้ร่วมกระบวนการชุมชนวิชาชีพ PLC ให้ความร่วมมือในการพัฒนานวัตกรรมการเรียนรู้

ลงชื่อ .....ผู้พัฒนานวัตกรรม
(นางนवलศรี สายวงษ์)
ตำแหน่ง ครู วิทยฐานะครูชำนาญการพิเศษ

ลงชื่อ .....ผู้รับรอง
(นางอรอนงค์ ดำริห์)
ตำแหน่งผู้อำนวยการโรงเรียนบ้านกุดกะเสียน

ภาคผนวก

แบบทดสอบ Pre – test และ Post test

เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่น ป.5 (15 ข้อ)

คำชี้แจง: เลือกคำตอบที่ถูกต้องที่สุด

1. ภูมิปัญญาท้องถิ่นหมายถึงข้อใด

ก. ความรู้จากต่างประเทศ	ข. ความรู้ที่สืบทอดในชุมชน
ค. ความรู้จากเกม	ง. ความรู้เฉพาะในโรงเรียน

2. ภูมิปัญญาท้องถิ่นเกิดจากอะไร

ก. ประสบการณ์และการดำรงชีวิต	ข. โฆษณา
ค. ภาพยนตร์	ง. การแข่งขัน

3. ข้อใดแสดงความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่น

ก. ทำให้วัฒนธรรมหายไป	ข. สร้างเอกลักษณ์ชุมชน
ค. ทำให้คนเลิกทำงาน	ง. ไม่มีประโยชน์

4. การทอผ้าไหมจัดอยู่ในภูมิปัญญาด้านใด

ก. ศิลปะและอาชีพ	ข. การเมือง
ค. กีฬา	ง. เทคโนโลยีดิจิทัล

5. พิธีบายศรีสู่ขวัญเกี่ยวข้องกับด้านใด

ก. ความเชื่อและประเพณี	ข. วิทยาศาสตร์
ค. การค้า	ง. กีฬา

6. สมุนไพรพื้นบ้านเป็นภูมิปัญญาด้านใด

ก. การแพทย์พื้นบ้าน	ข. การคมนาคม
ค. อุตสาหกรรม	ง. การสื่อสาร

7. เครื่องจักสานสะท้อนการใช้ทรัพยากรแบบใด

ก. ใช้ทรัพยากรท้องถิ่น	ข. ใช้วัสดุนำเข้า
ค. ใช้พลาสติกเท่านั้น	ง. ใช้เครื่องจักรใหญ่

8. ข้อใดเป็นเทคโนโลยีพื้นบ้าน

ก. ควายไถนา	ข. โทรศัพท์มือถือ
ค. ดาวเทียม	ง. หนุ่นยนต์

9. การพ่อนรำพื้นเมืองจัดอยู่ด้านใด

ก. ศิลปะวัฒนธรรม	ข. อุตสาหกรรม
ค. การเมือง	ง. วิทยาศาสตร์

10. ภูมิปัญญาท้องถิ่นช่วยด้านอาชีพอย่างไร

ก. สร้างรายได้ให้ชุมชน	ข. ทำให้ว่างงาน
ค. ลดอาชีพ	ง. ไม่มีผล

11. การจำแนกภูมิปัญญามีประโยชน์อย่างไร

ก. ช่วยให้ศึกษาเข้าใจง่าย	ข. เพื่อแข่งขัน
ค. เพื่อยกเลิก	ง. เพื่อเลียนแบบ

12. ข้อใดเป็นความเชื่อท้องถิ่น

ก. บุญบั้งไฟ	ข. เกมออนไลน์
ค. แอปพลิเคชัน	ง. อีเมล

13. วิธีอนุรักษ์ภูมิปัญญาที่เหมาะสมคือข้อใด

ก. ถ่ายทอดให้คนรุ่นใหม่	ข. เลิกใช้
ค. ทำลาย	ง. ละเลย

14. เทคโนโลยีพื้นบ้านมีลักษณะอย่างไร

ก. ใช้วัสดุธรรมชาติและความรู้ชุมชน	ข. ใช้ไฟฟ้าเท่านั้น
ค. นำเข้าทั้งหมด	ง. ใช้คอมพิวเตอร์เสมอ

15. เหตุผลสำคัญที่ต้องอนุรักษ์ภูมิปัญญาท้องถิ่นคืออะไร

ก. สืบสานอัตลักษณ์ไทย	ข. เพื่อความทันสมัยอย่างเดียว
ค. เพื่อแข่งขัน	ง. เพื่อความบันเทิง

แบบประเมินแบบทดสอบ

ระดับ	คะแนน	เกณฑ์
4 ดีเยี่ยม	13-15	อธิบาย จำแนก และเสนอการอนุรักษ์ได้ครบ
3 ดี	10-12	เข้าใจเนื้อหาส่วนใหญ่
2 พอใช้	7-9	เข้าใจบางส่วน
1 ปรับปรุง	0-6	ยังไม่เข้าใจ

แบบฝึกทักษะการจำแนกภูมิปัญญาท้องถิ่น

ใบงาน วิชา สังคมศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
สาระ : หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม
เรื่อง ภูมิปัญญาท้องถิ่น

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

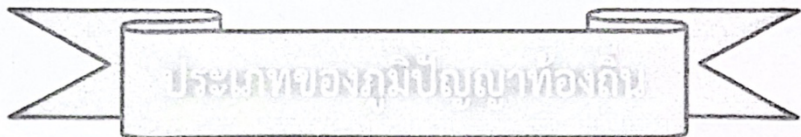
ตัวชี้วัด ส 2.1 ป.5/4 มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชน
คำชี้แจง : ให้นักเรียนศึกษาข้อมูลเกี่ยวกับภูมิปัญญาท้องถิ่น แล้วตอบคำถามลงในกรอบให้ถูกต้อง

ความหมายของภูมิปัญญาท้องถิ่น

ประเภทของภูมิปัญญาท้องถิ่น

ความสำคัญของภูมิปัญญาท้องถิ่น

ชื่อ-สกุล.....ชั้น ป.5/.....

คำชี้แจง ให้นักเรียนเลือกคำที่กำหนดให้ เติมลงในช่องว่างให้ถูกต้อง

การนับถือนีติ การแห่เทียนเข้าพรรษา เครื่องนวดข้าว โองมังกกร หมึกแห้ง
พิธีสู่ขวัญ การตั้งศาลพระภูมิ การผสมเทียมสัตว์ ผีตาโชน ตะกร้าสานจากไม้ไผ่
ประเพณีลอยกระทง การทำน้ำมันไบโอดีเซล

คติความเชื่อ

[Blank space for writing]

ศิลปะวัฒนธรรมประเพณี

[Blank space for writing]

อาชีพและการพัฒนา

[Blank space for writing]

เทคโนโลยี

[Blank space for writing]

ใบงาน วิชา สังคมศึกษา ชั้นประถมศึกษาปีที่ 5
 สาระ : หน้าที่พลเมือง วัฒนธรรม และการดำเนินชีวิตในสังคม
 เรื่อง การอนุรักษ์และเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่น

ชื่อ.....ชั้น.....เลขที่.....

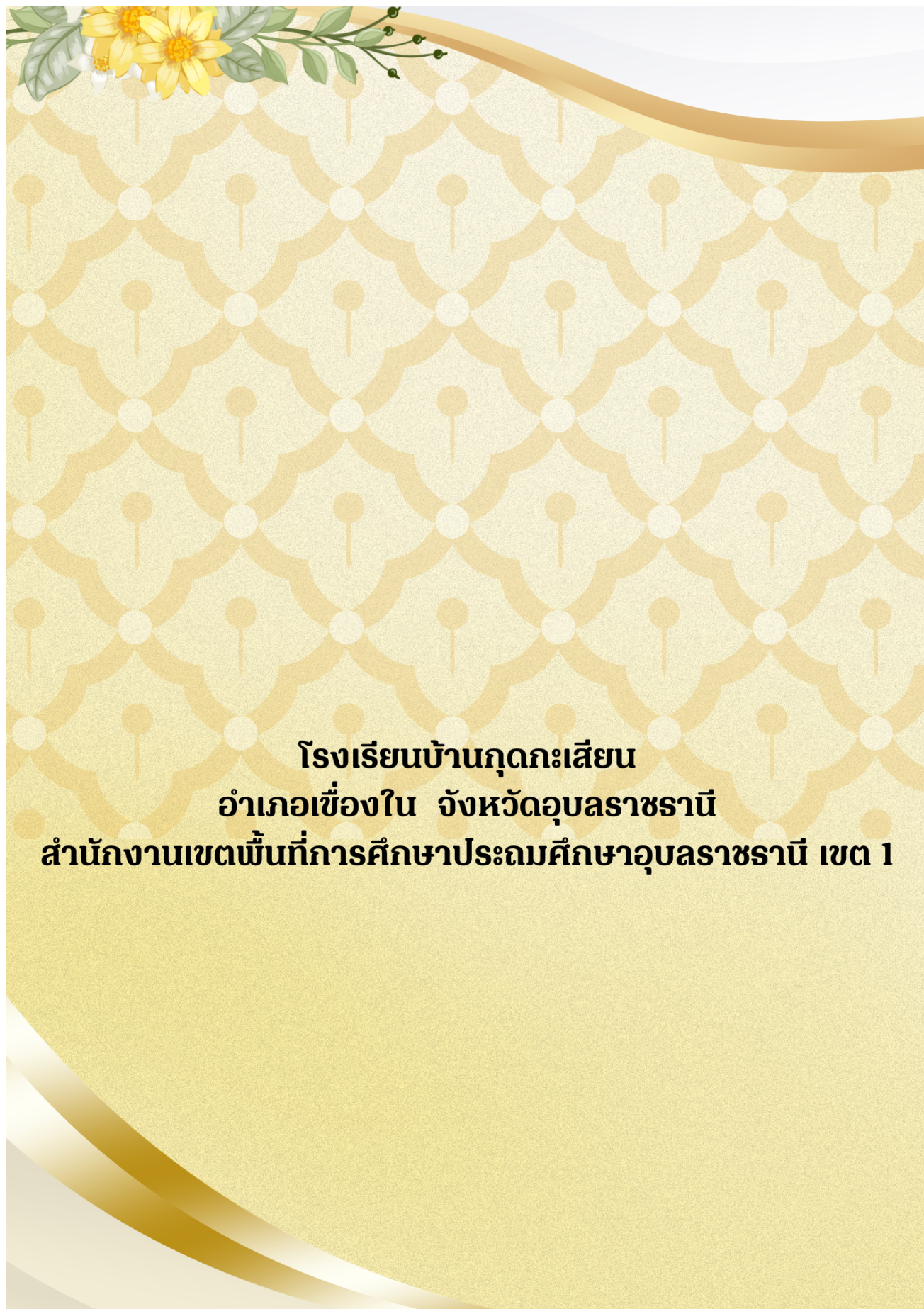
ตัวชี้วัด ส.2.1 ป.5/4 มีส่วนร่วมในการอนุรักษ์และเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่นของชุมชน
 คำชี้แจง : ให้นักเรียนยกตัวอย่างวิธีการอนุรักษ์และเผยแพร่ภูมิปัญญาท้องถิ่น ลงในกรอบให้สมบูรณ์

ภาพกิจกรรม

**โรงเรียนบ้านกุดกะเสียน
อำเภอเขื่องใน จังหวัดอุบลราชธานี
สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาอุบลราชธานี เขต 1**